

CZEGO I JAK
BĘDZIEMY SIĘ UCZYĆ?

BLANDYNA
ZAJDLER

SCENARIUSZE LEKCJI GEOGRAFII dla III etapu edukacyjnego w zakresie rozszerzonym

opracowany w ramach projektu

„Tworzenie programów nauczania oraz scenariuszy lekcji i zajęć wchodzących w skład zestawów narzędzi edukacyjnych wspierających proces kształcenia ogólnego w zakresie kompetencji kluczowych uczniów niezbędnych do poruszania się na rynku pracy”

dofinansowanego ze środków Funduszy Europejskich w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój, 2.10 Wysoka jakość systemu oświaty

Warszawa 2019

Redakcja merytoryczna – Anna Kasperska-Gochna
Recenzja merytoryczna – Alicja Węsierska-Kwiecień
Agnieszka Stanuszkiewicz
Katarzyna Szczepkowska-Szczęśniak
dr Beata Rola

Redakcja językowa i korekta – Altix

Projekt graficzny i projekt okładki – Altix

Skład i redakcja techniczna – Altix

Warszawa 2019

Ośrodek Rozwoju Edukacji
Aleje Ujazdowskie 28
00-478 Warszawa
www.ore.edu.pl

Publikacja jest rozpowszechniana na zasadach wolnej licencji Creative Commons –
Użycie niekomercyjne 4.0 Polska (CC-BY-NC).
<https://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/deed.pl>

Tytuł lekcji

Piękno i różnorodność krajobrazów przyrodniczych i kulturowych Polski – wirtualna wycieczka edukacyjno-krajoznawcza „od gór do morza”.

Klasa 3, Blok II Dział XIV (1–6)

Cel: Wyjaśnienie roli turystyki i krajoznawstwa w poznawaniu zróżnicowania i piękna krajobrazów przyrodniczych i kulturowych Polski oraz ich promowaniu w kraju i za granicą. Uczeń:

- rozpoznaje na podstawie materiałów źródłowych (map, fotografii naziemnych i lotniczych, obrazów satelitarnych) rodzaj pokrycia terenu i wyróżnia główne cechy wybranych krajobrazów w Polsce
- Opracowuje przewodnik dotyczący wybranego krajobrazu wg ustalonych kryteriów:
 - a) podaje ważniejsze czynniki kształtujące wybrane krajobrazy;
 - b) wyróżnia główne funkcje wybranych krajobrazów;
 - c) dokonuje oceny wartości przyrodniczych i kulturowych oraz stanu zachowania krajobrazu (harmonijny, przekształcony, zdegradowany);
 - d) podaje przykłady działań służących zachowaniu walorów krajobrazów przyrodniczych i kulturowych oraz zapobieganiu ich degradacji.

Metody/Techniki/Formy pracy: WEBQUEST – wirtualna wycieczka edukacyjno-krajoznawcza po Polsce; praca w grupach, w parach, indywidualna; dyskusja panelowa, element OK – ocena koleżeńska; Quiz na zakończenie.

Środki dydaktyczne: mapy turystyczne wybranej krainy geograficznej, przewodniki i foldery krajoznawczo-turystyczne, laptopy lub tablety z dostępem do Internetu.

Opis przebiegu zajęć

Faza wstępna metody WebQestu: Informujemy uczniów, że zakończyła się część pracy indywidualnej/grupach.

Faza realizacji: Wg ustalonych kryteriów grupy, pary lub indywidualni uczniowie prezentują wylosowane krajobrazy, tj.:

1. krajobraz wód powierzchniowych (np. Wielkie Jeziora Mazurskie),
2. leśny (np. Puszcza Białowieska),
3. bagienno-łąkowy (np. Biebrzański Park Narodowy),
4. górski ponad granicą lasu (np. Karkonosze),
5. rolniczy – wiejski (np. Roztocze),
6. podmiejski i rezydencjalny (np. miejscowości podwarszawskie),
7. małomiasteczkowy (np. Tykocin),

8. wielkich miast (np. Poznań),
9. przemysłowy, np.:
 - a) Dąbrowa Górnicza – obszar kombinatu metalurgicznego,
 - b) górniczy (np. obszar kopalni Bełchatów),
 - c) komunikacyjny (np. węzeł transportowy komunikacyjny Kraków – Balice).

OK – ocena koleżeńska wg przygotowanego schematu, np. tabelarycznego:

krajobraz	Sposób prezentacji – czy uwzględnione wszystkie kryteria	Mocne strony; słabe strony	Ocena punktowa 1–6	Proponowana ocena

Dyskusja na temat – Jaką rolę pełni turystyka i krajoznawstwo w poznawaniu krajobrazów naszego kraju? Uczniowie wypowiadają się: na jakich i ilu wycieczkach byli, czy więcej pamiętają, gdy uczą się z książek, czy z podróży po kraju (wypowiedzi w postaci krótkich haseł można zapisywać na tablicy w postaci mapy mentalnej).

Faza końcowa – podsumowująca:

- Uczniowie wypowiadają się, jak im się pracowało tą metodą; do czego przydadzą się umiejętności i wiedza zdobyta podczas pracy metodą WEBQUESTU.
- Quiz na zakończenie:.
- Nauczyciel dziękuje uczniom za pracę; wystawia oceny z uwzględnieniem oceny koleżeńskiej. Uczniowie we współpracy z nauczycielem informatyki zamieszczają swoje „produkty”, tj. prezentacje krajobrazów na stronie www szkoły.

Komentarz metodyczny

(np.; informacje istotne dla przebiegu pozostałych lekcji w tym bloku tematycznym, bowiem każda lekcja to inny krajobraz i prezentacja grupy). Metoda ta zachęci wszystkich uczniów, zmotywuje zwłaszcza słabszych uczniów do pracy, gdyż młodzież bardzo lubi technologie cyfrową i nawet tzw. słaby uczeń chętnie poszuka materiałów w Internecie, załączy filmik, zrobi wykres danych etc. Dzięki WebQuestowi rozwijamy u uczniów umiejętności problemowego, krytycznego i twórczego myślenia oraz współpracy w zespole. Projekt w oparciu o pracę z komputerem i Internetem determinuje aktywne działanie i zaangażowanie w wykonywanie zadania. Podział na grupy i pary ma funkcję motywującą dla uczniów ze SPE, pobudza ich zainteresowanie wybranym zagadnieniem (chęć błysnięcia przed kolegami) i często czyni z nich „ekspertów”. Z kolei – wprowadzenie oceny koleżeńskiej podnosi rangę ucznia, dowartościowuje go, pozwala mu być sprawczym. Możemy się umówić z uczniami, że każda grupa, para i pojedynczy uczeń może zaproponować 1–2 pytania sprawdzające do swojego rozdziału; nauczyciel wybierze najlepsze do końcowego quizu sprawdzającego pt.: **Czy znam krajobrazy Polski?**